

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

09.02.2014-2014/120

Sayın Abdullah GÜL
T.C. Cumhurbaşkanı
T.C. Cumhurbaşkanlığı
Ankara

Sayın Cumhurbaşkanım,

Malumları olduğu üzere, 5651 sayılı “*İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanun*”un (R.G. 23.05.2007, 26530), özellikle “bireysel özgürlüklere daha geniş alanlar açılması” amacına aykırı olarak, uygulamada temel hak ve özgürlükleri sınırlandıran sonuçlar doğurduğu; bu nedenle de, anılan yasanın “erişimin engellenmesi”ne ilişkin 8. maddesi, “demokratik hukuk devletinin teminat altına alması gereken hukuki korumayı sağlamadığı” gerekçesiyle Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin (AİHS) “ifade özgürlüğü” başlıklı 10. maddesine aykırı bulunmuş ve sonuçta Türkiye, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) tarafından tazminata mahkum edilmişti (18.12.2012 tarih ve 3111/10 sayılı Ahmet Yıldırım kararı).

Hal böyle iken ve söz konusu 5651 sayılı kanunun çağdaş uygulamalarla çelişen hükümlerinin ortadan kaldırılması ile uygulamadaki sorunların giderilmesi çerçevesinde AİHS, AİHM kararları ve ülkemizde de geçerli diğer uluslararası ilkeler dikkate alınarak gerekli düzenlemenin yapılması beklenirken; 7 Ocak 2014 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’ne sunulan “Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) ile Bazı Kanun ve KHK’lerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” (Torba Kanun) içerisine sıkıştırılan maddelerle 5651 Sayılı Kanunun bir çok maddesinde değişiklik yapılması öngörülmüştür.

Öngörülen değişiklikler, ne yazık ki, ilgili meslek kuruluşları, demokratik kitle örgütleri ve bilişim uzmanlarınca yapılan değerlendirme ve öneriler dikkate alınmaksızın TBMM Genel Kurulu’nda 7 Şubat 2014 tarihinde kabul edilmiş ve Zat-ı Âli’lerinin onayına sunulmuştur.

Sayın Cumhurbaşkanım,

Söz konusu düzenlemenin yürürlüğe girmesi halinde, temel hak ve özgürlükler sınırlandırılarak, adeta internete sansür getirilmiş olacaktır.

Oysa, temel hak ve özgürlüklerin serbestçe kullanılmasını esas, çok gerekli hallerde bir yasayla sınırlandırılmalarını ise istisna olarak kabul eden Türkiye Barolar Birliği, internete sansür uygulamasını, katılımcı demokrasiye aykırılığı yanında, başta AİHM ve ülkemizin taraf olduğu diğer uluslararası düzenlemelerde tanımlanmış olan “ifade özgürlüğü”ne de aykırı bulunmaktadır.

Gerçekten, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin Bilgi Toplumunda İnsan Hakları ve Hukukun Üstünlüğü Hakkında Bildirgesi’nin (CM 2005-56 final, 13 Mayıs 2005) “*Bilgi Toplumunda İnsan Hakları*” başlıklı birinci bölümünde, elektronik ortamda ifade, bilgi ve iletişim özgürlüğünde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 10. maddesinde belirtilen

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

sınırlama nedenlerinden başka bir sınırlandırmanın söz konusu olmaması gerektiği belirtilerek üye devletlere, “devlet ve özel sansüre engel olmak için yasal ve uygulanabilir önlemleri” alma yükümlülüğü getirilmiştir.

Benzer şekilde, Avrupa Konseyi’nin 2013 yılı ilerleme raporunda da, Türkiye, uygulanan internet yasalarının ifade özgürlüğünü ve bilgi edinme hakkını kısıtlayan boyutlara vardığı gerekçesiyle eleştirilmiş ve 5651 sayılı kanunun Avrupa standartlarına uygun şekilde düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Özetle yürütmeye, mahkeme kararı olmaksızın doğrudan “internete erişimin engellenmesi yetkisinin verilmesi”, yürütmenin, yargının anayasal yetki alanına açıkça müdahalesi anlamına gelmektedir.

Ayrıca, URL ve IP tabanlı erişimin engellenmesi yöntemleriyle bir çok site ve servisin çalışamaz ve yayın yapamaz hale getirilebileceği de unutulmamalıdır.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Biz, Türkiye Barolar Birliği olarak, söz konusu yeni düzenlemelerin, 21. yüzyılın olmazsa olmazı “bilgi toplumunun odağında bir Türkiye oluşumu”na katkı sağlamayacağı gibi, çağdaş dünyada eşit hak ve yükümlülüklerle sahip, etken bir üye sıfatıyla yer alabilmemizin önünde de engel teşkil edeceğini değerlendirmekteyiz.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Yukarıdaki özet açıklamalarımız ışığında, sözü edilen 5651 sayılı kanuna ilişkin olarak şu hususların dikkate alınması gerektiği, takdirlerine maruzdur; şöyle ki:

- Erişimin engellenmesi ya da kısıtlanması kararı, yalnızca hakim tarafından somut gerekçelere dayandırılarak verilmelidir.
- Konuya ilişkin tüm kavramlar, hiçbir kuşku ya da yanlış yoruma neden olmayacak açıklıkla tanımlanmalıdır.
- Uygulamalar, “ileri fişleme” örneğinde görülebileceği şekliyle hiçbir biçimde bireysel hak ve özgürlüklerin kısıtlanması ya da kullanılmalarını zorlaştırıcı veya engelleyici nitelikte olmamalıdır.

Durumu bilgilerine, gereğini takdir ve tensiplerine saygılarımla arz ederim.

Av. Prof. Dr. Metin Feyzioğlu
Türkiye Barolar Birliği Başkanı